

Uwagi ogólne

General notes

Inwestycje

Investment

1. **Nakłady inwestycyjne** to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

1. **Investment outlays** are financial or material expenditures, aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) existing fixed capital items as well as outlays on so-called initial equipment for the investment.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include expenditure on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil and water engineering structures) including, among others, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment),
- transport equipment,
- others, i.e., irrigation and drainage, land quality improvements, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and loans for the period of investment implementation.

Other outlays are expenditures on so-called initial equipment for the investment and other costs related to the implementation on the investment. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Środki trwałe

1. **Do środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.).

2. **Wartość brutto środków trwałych** jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w **bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 grudnia należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
- przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
- po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding one year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of land tracts, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 January 2002 cooperative ownership right to residential premises and cooperative right to non-residential (of utility character) premises.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 January 1991, as fixed assets, in accordance with the Regulation of the Council of Ministers of 12 December 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 January 2002, in accordance with the Act of 29 September 1994 on Accounting (Journal of Laws of 2021 item 217 as amended).

2. The **gross value of fixed assets** is the value equal to the outlays incurred on their purchase or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value** of fixed assets **at current book-keeping prices** is understood, as of 31 December:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
- before 1 January 1995 – as the value at replacement prices of September 1994,
- after 1 January 1995 – as the purchase or manufacturing value at current prices,
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005 – also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy as of 1 January 1995, in accordance with the decisions of the Regulation of the Minister of Finance of 20 January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No.7, item 34).

Inwestycje Investments

TABL. 1 (207). **NAKLĄDY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	22974,5	31441,5	29065,1	44786,2	TOTAL
sektor publiczny	7460,3	5985,5	6096,5	9691,6	public sector
sektor prywatny	15514,2	25456,0	22968,6	35094,6	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	44,1	19,0	13,5	48,1	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2982,9	4493,5	3690,4	5809,0	Industry
górnictwo i wydobywanie	110,7	109,7	10,9	2,7	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	1022,1	1629,0	1545,5	2993,4	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1377,1	2119,1	1532,1	1595,2	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	472,9	635,7	602,0	1217,7	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1095,0	1500,8	1388,7	3369,0	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2350,0	3151,4	2762,3	3857,5	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	5163,5	3592,7	3285,8	6221,2	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	331,8	377,9	240,8	229,5	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3914,6	4744,2	4701,4	7822,1	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1734,0	3833,5	4575,0	4230,8	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	481,5	596,4	547,5	533,6	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	880,5	1016,1	1297,4	3476,8	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2593,9	6469,4	5240,5	7428,5	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1,1	0,0	-	-	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	43,6	45,5	195,2	75,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1002,3	614,1	721,4	1034,2	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	313,5	938,5	355,1	623,7	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa ...	42,3	48,3	50,1	27,1	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by investment location.

Środki trwałe Fixed assets

TABL. 2 (208). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 grudnia
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2020	2022	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	282856,1	376890,5	394229,7	441400,0	TOTAL
sektor publiczny	114189,2	154304,9	166099,4	191344,3	public sector
sektor prywatny	168666,9	222585,5	228130,3	250055,7	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	154,5	341,7	345,7	199,2	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	41893,8	60215,8	63642,2	70663,3	Industry
górnictwo i wydobywanie	1303,3	1699,4	2057,8	2159,4	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	14017,4	23047,6	22742,2	22949,0	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	16791,4	24264,0	27222,7	33108,6	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	9781,7	11204,8	11619,5	12446,4	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	3249,0	3836,2	4640,6	5327,6	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	28151,9	33778,8	35842,0	40213,0	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	80437,8	110264,2	115803,4	136346,4	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3880,3	4940,9	6435,6	6804,0	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	47389,1	59790,5	61592,0	59491,8	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	19389,1	29273,7	30441,8	32428,7	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	22119,8	21644,3	21441,7	20393,3	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14046,5	15549,4	14389,1	20496,8	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	9600,6	20539,5	22194,1	28845,3	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3,1	1,8	1,0	–	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	1076,5	1218,6	1222,3	1493,4	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	7057,3	9197,7	9612,2	11456,8	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3623,9	4455,9	5990,9	6625,4	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa ...	782,9	1841,5	635,1	615,0	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by PKD 2007 sections was made according to the seat of local kind-of-activity unit.